

Language Czech

Text

- **Název a kód lokality:** Labské údolí CZ0424111
- **Organizace zodpovědná za management lokality:** Správa CHKO Labské pískovce
- **Lokalizace:** Ústecký kraj
- **Přehled katastrálních území:** Arnoltice, Dávný, Dolní Úleb, Háensko, Janov u Háenska, Ú Labské; Stráň, Loub u Dávná, Ludvíkovice, Maxičky, Podmokly, Prostřední Úleb, Růžová.
- **Geografická souřadnice centra lokality:**

Zeměpisná síť: 50 50 41

Zeměpisná délka: 14 12 55

- **Rozloha lokality:** 1372,389 ha
- **Nadmořská výška lokality:** minimum 115 m - maximum okolo 447 m
- **Biogeografický region:** kontinentální
- **Kategorie zvláštní chráněná území - rozsah působekryvu s lokalitou:** CHKO Labské pískovce, na území bude vyhlášena národní přírodní rezervace Kaňon Labe o rozloze 554,04 ha (což je 40,37 % z plochy EVL).

Poloha

Navržený lokalita se nachází mezi Dávnem a státní hranicí se Spolkovou republikou Německo. Území je vymezeno morfologicky, hranici potenciálního území budou tvořit skalnaté hrany kaňonu, přírodní hranice zachovalých (přírodních blízkých) lesních porostů za sklanými hranami. Geologickou stavbu labského údolí tvoří druhohorní sedimenty, které neustále modeluje úžeka Labe. Nadmořská výška se pohybuje od 115 m (Háensko nejníže bod v úžeci) a skalnaté výškové a ostrohy dosahují výšky okolo 447 m (Úžeka v hábet). Katastrální území zaujímají nejvíce podíl obce Dávný a Háensko. Celé území spadá do ústeckého kraje.

Ekotop

Obecná charakteristika: Labe, působí v úžeku Dávný - Háensko, je v současně dobře posledním relativně přírodním zbytkem velkého toku na území úžeki. Úžeka si zde zachovala původní směr toku a vytvořila jediné údolí údolí patří mezi evropské rarity.

Geologie a geomorfologie

Údolí Labe, jak je vymezeno, představuje hluboký zářez do pískovcové Dávné vrchoviny. Svou hloubkou, dosahující až 300 m (v pískovcové tabuli), působí v úžeku ostatní údolí v úžeci vysoce a reprezentuje tak tvar, vynikající mimořádnou rozmanitostí.

Na území Dávná vstupuje Labe do morfologicky jediné údolí Dávné vrchoviny, kterou pak přetáhne hlubokým a mástí v úžeku asymetrickým erozním zářezem. V úžeku od

Dánsko po Hånsko je krajinně rāz rozhodujícím způsobem určování; n kádověmi sedimenty, zastoupeně ve stratigrafickém sledu cenomanem a stědněm turonem. Svrchně turon je zde znám pouze jako reliktně. Intenzivně pliocenně a kvarterně zařezání; v Labe vyvolalo silnou destrukci reliěfu paskovcově hrāstě. V ězemě se tak zformovala tektonicky a litologicky podmāně; sedimentārně stupňovina vyznačujě se rozšířěmi strukturněmi plošinami, stolověmi horami, kaonovitěm ědolām Labe a dalěmi charakteristickěmi tvary selektivně modelace kvědrověch paskovcě.

Biota

Charakter bioty je určování; velmi odlišněmi geologickěmi, geomorfologickěmi, klimatickěmi i trofickěmi podmānkami velěho vodněho toku, hluboce zařzutěho do okolněho terěnu.

Kaon Labe v Labskěch paskovcěch pědstavuje vřjimeňnou ukāzku unikātně kombinace ěnāho a paskovcověho fenoměnu, kterě se odrā; v druhově rozmanitosti rostlině i řivoěiā. Na prěězu kaonem Labe lze sledovat pozoruhodně sled lesněch spoleěnstev od borověch doubrav (*Vaccinio vitis-idaeae-Quercetum*) na plošiněch, pěs reliktně boreokontinentālně bory (*Dicrano-Pinetum*) na hraněch skalněch stěn, dāle pěs acidofilně bikově buěiny svazu *Luzulo-Fagion*, kterě pědstavujě nejrozsāhlejšě biotop vymezeněho ězemě v oblasti Labskěch paskovcě, a po suřově lesy dubohabrověho stupně (*Aceri-Carpinetum*) a fragmenty mēkkěch nāinněch luhě svazu *Salicion albae* s topolem ěerněm (*Populus nigra*). V pěpadě buěin se jedně; o nejnāe poloēeně vřskyt v ěR.

Vliv reliěfu na vegetaci je patrně i v podělněm směru, kde se vlivem rāzněch expozič podmāněch zāhyby toku Labe stědajě submontānně buěiny s porosty suchěch acidofilněch doubrav (*Luzulo albae-Quercetum petraeae*).

Ěka Labe se v Labskěch paskovcěch zařezā; a na ěroveě krystalinickěho podloēā, kterě podmiěuje vřskyt květněch buěin asociace *Festuco altissimae-Fagetum* s kostāvou lesně (*Festuca altissima*) a acidofilněch (avā; jak v porovně; s buěinami asociace *Luzulo-Fagetum* na paskovcěch pěece jen bohatěch) buěin asociace *Calamagrostio-arundinaceae-Fagetum*.

Na kontaktu vrstev krystalinika a paskovcě se mēsty zachovaly zcela maloplošně fragmenty jasanovo-olšověho luhu asociace *Carici remotae-Fraxinetum* s vřskytem pěesliěky největā (*Equisetum telmateia*).

Kvalita

Rekapitulace pěrodovědněch prězkumě pěedevě; v ěseku Labe mezi Stěkovem a stětně hranicě ěR/SRN potvrzuje velkou druhovou pestrost vřech forem organizmě.

Z prioritněch naturověch druhě (podle II. směrnice ě. 92/43/EHS) se na ězemě pěrodněho komplexu setkā; me: z rostlin to jsou āabnāek vzplěvavě (*Luronium natans*), vlěskatec tajemně (*Trichomanes speciosum*) z řivoěiā; druhě pak vydra (*Lutra lutra*) a bobr (*Castor fiber*). Pro druhy *Luronium natans*, *Lutra lutra* a *Castor fiber* byly v dotěeněm ězemě navřeny druhově lokality pSCI, coā; takě podtrhuje vřznam celěho ězemě.

Odborně prě zkumy takě v ědolě Labe prokā; zaly vřskyt āady druhě rostlin a řivoěiā, kterě byly jiā; poklā; dā; ny v ěeskě republice za vyhynulě. Jejich vřskyt je vā; zā; n pěedevě; na ā; tērkopaskovcě nā; plavy.

Ěka je takě jediněm moēněm řivotněm prostěděm pro vodně řivoěiā; vā; zaně na proudě vodě. Jakoukoli změnou prě tokověch podmānek dojde k ochuzě fauny ryb a mēkkě; a k vymizeně nā; kterěch druhě, coā; odporuje mezinārodně ěmluvě; m, ke kterěm ěeskā; republika pěistoupila.

Vřznam navřeněho ězemě vā; jak nespoā; v; pouze ve vřskytu āady ohroēeněch a zvlā; tē chrā; něch organizmě. Dā; leā; itā; je pěedevě; existence celěho komplexu

charakteristických biotopů pro údolí Labe.

Velice kvalitní a cenné, z hlediska zachovalosti a reprezentativnosti, jsou především biotopy lesních společenstev na prudkých a těžko přístupných svazích kaňonu Labe v oblasti Labských pískovců. Jsou to acidofilní bikovčubiny (Luzulo-Fagion) a boreokontinentální bory (Dicrano-Pinion), které v tomto ohledu vynikají.

Velmi cenné jsou také fragmenty mákčích náinných lučních porostů svazu Salicion albae s výskytem topolu černého (Populus nigra).

Za fenomén toku Labe v úseku ústí nad Labem - Hněnsko jsou považovány itárvkové a hlinité náplavy na nich lze nalézt řadu ohrožených druhů mechorostů a cévnatých rostlin. Mezi vzácné taxony mechorostů na těchto stanovištích patří např.: Riccia cavernosa, Aphanorhegma patens, Dicranella schreberiana, Physcomitrium eurystomum, P. sphaericum, Pseudephemerum nitidum. Z významných a kriticky ohrožených druhů cévnatých rostlin v těchto biotopech nacházíme například bahničku vejčitou (Eleocharis ovalis), blatňku vodní (Limosella aquatica), blešník obecný (Pulicaria vulgaris), kalužník řuchový (Peplis portula), pažitku pobeřní pravou (Allium schoenoprasum ssp. schoenoprasum) a především zvlášť chráněnou potočnici lékařskou (Nasturtium officinale) a kriticky ohroženou drobnokvětou pobeřní (Corrigiola littoralis).

Údolí Labe je rovněž evropsky významnou migrační cestou, kterou vstupuje do republiky a dále do vnitrozemí řada rostlinných i živočišných druhů; pohyb samozřejmě nastává i opačným směrem a umožňuje šíření bioty z české kotliny na sever.

Zvýšeně lze dodat, že geomorfologické utváření a jednotlivé složky ekosystému údolí Labe společně vytvářejí unikátní krajinný prvek s jedinečnými sceneriemi.

Tyto přírodní nastánky skutečnosti jsou dříve vodem pro české ramsarské výbor a široké odborné veřejnosti konstatují, že realizace vodních děl na Labi (v jakékoliv variantě) by měla záporný dopad na druhovou a ekosystémovou diverzitu celého území. V území je zahrnuta jedna ze dvou lokalit druhu Luronium natans v ČR. Lokalita je velmi malá, cca 3x5 m, populace je ale velmi vitální.

České údolí Labe představuje jediný autochtonní výskyt bobra evropského v ČR. Pro lososa obecného je lokalita významná především jako místo tahu.

- 783 zobrazená

Source URL: <https://www.npcs.cz/evropsky-vyznamna-lokalita-labske-udoli>